

VOJNI INVALID

GLASILO UDRUŽENJA

VOJNIH INVALIDOV KRALJEVINE S.H.S. IZVRŠNEGA ODBORA V LJUBLJANI

List izhaja 1. in 15. v mesecu. — Posamezna številka 1 Din. Naročnina mesečno 2 Din. — Rokopisi se ne vračajo. Nefrankirana pisma se ne sprejemajo. — Uredništvo in upravištvo v Ljubljani, Št. Peterska vojašnica. — Poština plačana v gotovini.

Delegatska anketa

podružniških delegatov iz teritorija Izvršnega odbora v Ljubljani se vrši v nedeljo, dne 3. januarja 1926

v čitalnici Invalidskega doma v Ljubljani (Šentpeterska vojašnica)

Pričetek točno ob 9. uri dopoldne.

Dnevni red:

1. Novi invalidski zakon in izvedba.
2. Organizacija.
3. Zadruga. (Deleži.)
4. Preureditev lista „Vojni invalid“.
5. Tekoči posli.

Vsaka podružnica pošlje po enega delegata. Pravico do delegatov imajo samo na podružniških občnih zborih za delegate ali namestnike izvoljeni člani. Delegati morajo imeti pooblastila, opremljena z društveno štampiljo in podpisi predsednika ter tajnika, v slučaju, da je kdo od istih sam delegat, pa od drugega odbornika.

Udeležba naj bo polnoštevilna, ker so na dnevnem redu važna vprašanja.

Izvršni odbor.

Misli ob novem letu.

Mrzlo zimsko jutro. Zemlja odmeva pod koraki, vsa zmrznjena. Gledam skozi okno in mislim.

Koliko takih dni, strašnih in nečloveških smo preživeli brez strehe in brez krova?! Na Karpatih v snegu do vratu in mrazu, da so prsti odpadali. Na Krasu, med skaloviem, kjer je tulila burja in rezala kosti... In vendar se je vse to nekako prestalo, vse to je prešlo. In ob novem letu vsakokrat v tistih 4 strašnih letih smo mislili in si z molčečimi očmi voščili, da bi to bilo poslednje novo leto v teh strahotah...

Zopet se mi vrača misel v preteklost. Ona leti na tiste ravnine in bregove, kjer grob pri grobu toliko milijonov življenj krije, kjer trohne kosti milijonov očetov in mož... In slišim zopet, kako nas pozdravljajo v klavnico idoč, nam kriče navdušeno, ko gremo skozi mesto, kako nas blagoslovljajo s križi...

»Za očetnjava... za domovino...«

Povsod ta klic, te navdušene besede.

»Za vaše bomo skrbeli, idite brez skrbi za domovino na bojišče... Vaše otroke bomo nagradili bogato, če se ne vrnete. Vaše rane bomo pozlatili. Vi junaki, za domovino...«

Tako so kričali.

Misel mi hiti v preteklost.

»Za katero domovino...« se vprašam. Mi Slovenci, hrepeneči po svoji lastni očetnjava, smo morali, kot podaniki Habsburgov iti proti samemu sebi. Mi smo morali... Zakaj, kdor ni šel, je bil ustreljen... Ne, ne samo, kdor ni šel, nego kdor je samo pokazal nejevoljen obraz, je bil ustreljen... Mnogo takih grobov imamo na Slovenskem in tudi drugod. Bili smo sužnji orožja, ki smo ga držali v rokah. In gorje tistemu, ki je to orožje pogledal le po strani. Nihče nas ni vprašal, ali hočete, ali nočete... »Marš«, je bil ukaz in puška cev ti je gledala v oči, če nisi takoj vstal in šel, da prestrižeš s svojimi prsi sovražno kroglo, da se ne pomaže v zemlji.

Misel moja potuje.

»Za domovino...« ste kričali vsi in nas blagoslovljali kot junake, vi, ki ste ostali doma in vam niso od zime in mraza odpadali prsti v Karpatih in na Krasu. »Za očetnjava...« ste pili kavo in vino v toplih sobah doma, ko smo mi trli led na rokah, da smo si ugasili žejo. »Za vaše drage bomo skrbeli...« ste govorili in zatrjevali svečano z zanosom v očeh, da nismo vedeli, ali smo mi junaki, ki gremo umirat, ali ste vi, ki nam obljublimate blaženstvo...

In glejte!

Milijone jih je ostalo na bojiščih. Tisoče je Slovencev med temi milijoni. Doma pa njih otroci, danes sirote, ne čutijo več njegove skrbne roke. Pa kaj... Saj vi, ki ste obljubljali, skrbite zanje, zakaj bi tožili. Saj jim je bolje, nego prej, pod očetovo skrbno roko... Mar ne!... Tisoče slovenskih očetov spi tam nekje daleč smrtno spanje... za domovino, za očetnjava so legli v nepoznane grobove... brezskrbno, saj so nosili s seboj obljubo, da bo njihovim otročičem dobro...

Eh, da... njim je zares dobro.

Ko je te dni bil tisti strašni mraz, 15 do 20 stopinj pod ničlo, sem šel popoldan po ulici. Zeblo me je, dasi sem bil toplo oblečen.

Tam na oglu ulice mi pomoli roko deklica, nekako deset, edenajst let. Bledo, posušeno lice, zavito v nekakšno cunj, je stalo pred mano. Noge je imela zavite v žakljevino.

Ustrašil sem se.

»Saj zmrzneš, otrok...« sem dejal nehote. Deklica pa prosi.

»Dajte, gospod, za kruh...«

»Kaj nimaš sobe...« sem jo vprašal. »Kje je mati in gori peč, kjer oče počiva od dela?«

»Nimam očeta...« je rekla žalostno.

»Je umrl?«

»Da, Na bojišču v Karpatih...«

Globoko sem šel po sapo.

»Vojna sirota si.«

Pokimala je z glavo in telo ji je drhtelo. In je rekla:

»Tudi mama mi boleha. Gladujeva. Drvni. Pa tak mraz.«

Kakor vzrastel človek je govoril ta deset, enajstleten otrok.

Vzel sem jo seboj v tramvaj in jo odpeljal v Izvršni odbor Udruga Invalidov.

In tam?

Koliko jih je bilo, ki so prosili pomoči. Ali je mogoče ustreči vsem z izdatno pomočjo? Odkod sredstva? Invalidski dom je majhen...

»Za vaše bomo skrbeli!«

Moja misel sliši zopet te besede iz tistih dni. In vpraša:

»Kje na ste, da izpolnite obljubo?«

Molk je okrog mene. Ni jih na spregled. V toplih sobicah in sobah sede in v razsvetljenih kavarnah in se vesele dobička in bogastva, ki jim ga je vrnila v roke vojna. Če pa potrka kdo k njim iz teh nesrečnih sirot, ga pogledajo grdo in poreko, kakor so rekli sluge Habsburžanov onim, ki so se obotavljali:

»Marš!«

Koliko prizorov bi vam lahko naslikal iz današnjih dni... Ali bi pomagalo? Dvomim. Oni, ki nimajo nič, si bodo otrlj solzo. Bodo dali morda droben dar, otrgan od ust samemu sebi. Tisti pa, ki so bodrili očete teh sirot, obljubljali jim svoje varuštvo, ki so jih v smrt gredoče blagoslovljali, tisti se ne zmenijo za vse to. Saj je pisano baje nekje, da je sladko trpeti za domovino, zakaj bi kalili to sladkost s svojim usmiljenjem.

Ali pa v svoji rodoljubnosti poreče:

»Kaj?... Usmilim se naj jih? Jaz, pravi Jugoslovan? Saj so se njih očete borili proti našim bratom, saj so branili domovino Habsburžanov, grdi Nemcev, ki so nas Slovence zatirali. Ne, ne... Tega ne storim... Zakaj pa se jaz nisem hotel boriti?«

Eh, tudi take besede sem slišal.

Tudi videl sem te besede. Še sedaj jih vidim in kot invalid, okušam. Saj je skrb države pokazala te besede v mesu, ki mu je ime invalidski zakon. Saj smo v njem mi borci za Habsburško domovino zaznamovani. Mi ki so nas vleкли na bojišče z bičem smrti, smo zaznamovani kot zločinci, ki se jih trpi. Oni pa, ki so nas vzpodbujali in nas zato blagoslovljali, so naši sodniki.

Zaščitnikov nimamo.

Zato si moramo biti sami svoji zaščitniki. Sami s svojo organizacijo se moramo zaščititi od vsega tega, kar se o nas misli, kar se proti nam dela. Dolžni smo to tudi pri pomenu na naše nadle tovariše, dolžni to napram njihovim sirotam in vdovam.

Nai se torej v tem Novem letu naše Udruga pojača. Nai se okrepi. Vojne sirote naj bodo naša posebna zaščita. Onim pa, ki še morda vendar čutijo z nami, ki se zavedajo, kakšna strašna krivica se je zgodila nam in še strašnejša tem sirotam, kličemo:

»Pomagajte! Zboljša naj se invalidski zakon. Glejte, trideset tisoč otročičkov, zavitih v bedne krpe obleke išče željno plamenček ognja in skorjico kruha.«

Njih drobne ročice se stegujejo danes ob Novem letu k tovarišem njihovih očetov.

Ti otročički prosijo samo to, kar se daje drobnim ptičkom: skorjico kruha. Dajte, zagotovite jim jo v izboljšanem invalidskem zakonu.

Kritika o invalidskem zakonu.

(Dalje.)

Invalidski zakon vsebuje neko novo določbo o učenju ostalih oseb, zaščiteneh po tem zakonu.

Poprejšnji začasni invalidski zakon je naše vojne sirote popolnoma preziral. Marsi kateri otrok je moral kot popolnoma brez vsake zaščite in pomoči podleči bolezni, hiranju in smrti. Pa tudi vzgoja je bila nepopolna in bo moralo dosti vojnih sirot trpeti posledice slabe vzgoje celo življenje, kar bi drugače ne, ako bi oče še živel in skrbel za družino ali pa bi invalidski zakon v tem oziru nudil nadomestek. Sedaj je za sirote iz preteklih svetovne vojne že skoro prepoznana vzgoja v smislu sedanjega invalidskega zakona, ker so v medvojni in povojni dobi sirote že odrasle v pogrešeni vzgoji, ali pa so morale podleči bedi in pomanjkanju.

Poleg tega pa tudi že danes lahko trdimo, da določba sedanjega invalidskega zakona ne bo skoro nič koristila. Zakaj ne? Zato ker se, naslanja le na pomoč samoupravnih teles in dobroteljskih društev. To je le nekaj apel, ni pa definitivna volja. Naši dobroteljski zavodi itak sprejemajo tako deco, vendar je pa danes dobrotelnost v tako malem obsegu mogoča, da je žalostno.

Ako bi imel zakonodajalec resno voljo zaščititi naše vojne sirote, bi moral invalidski zakon izražati pripravljenost plačevanja za našo siromašno deco v privatno vzdrževanih zavodih.

Ali pa bi morala država sama odvarjati državne zavode za zaščito dece. Invalidski zakon sicer govori o odvarjanju zavodov, vendar pa celo to vprašanje sloni nekako na javni dobrotelnosti. Zato lahko rečemo, da je cel odstavek o zaščiti dece v našem zakonu le na papirju, ker z javno dobrotelnostjo se da danes malo napraviti in jo sploh noben zakon ne more siliti k temu. Prišel bi v poštev le oni odstavek, ki daje prednost vojnim sirotam za sprejem v one zavode, katerim daje država podporo, to pa bo zopet omejeno in mogoče le v toliko, kolikor bodo dotični zavodi pomoč zares uživali. O posredovanjih za službe smo že izpregovorili, ko smo primerjali določbe za učenje in poklic invalidov.

Le še za državne službe je treba nekaj pripomniti.

Aktivni oficirji, podoficirji in vojaški uradniki lahko ostanejo v vojni službi, ako jih komisija spozna za sposobne, bodisi v trupi ali v pisarni.

S tem ni podana nobena boniteta, saj je jasno, da lahko ostane tudi vsak neinvalid kot daljeslužeči pri vojaki, invalid pa je poleg tega toliko na slabšem, ker ga mora šele komisija spoznati za sposobnega, sicer tudi prava nadaljne službe pri vojaki nima, kakor njegovi zdravi tovariši.

Isto velja za civilne državne službe.

Ako bi hotel invalidski zakon v tem oziru res nuditi zaščito, bi moral zabraniti odpuščanja sposobnih vojaških in civilnih uslužbencev iz službe, kar mislimo posebno na civilne državne službe. Kakor smo že enkrat omenili, pa bi moral za invalide v vseh državnih službah veljati pogoj sposobnosti za posel, ki ga vrše, ne pa splošno enaki pogoji, ki jih dostikrat v teoretičnem in fizičnem smislu invalid ne more imeti.

Tako dela na primer Nemčija, ki daje vsem invalidom od 50 % naprej certifikate za državno službo, vsem invalidom sploh pa prednost v vsakem oziru.

Do sedaj se je dogajalo, da so posebno državne oblasti pri imenovanju državnih uslužbencev zapostavljale invalide, ker niso hotele prezreti nobenih pogojev in okolištin. Ker bo minister za socialno politiko na temelju invalidskega zakona izdal pravilnik o zaposlovanju invalidov, bi bilo želeto, da v vsakem oziru najde možnost smotnejšega zaposlovanja in pri tem upošteva mogoče olajšave.

V kontradikciji si stojita v zakonu prva dva stavka, ki govorita o trafikah.

Maloprodaje tobaka se dajejo prvenstveno vojnim žrtvam. Novih maloprodaj pa morajo iste dobiti vsaj 50 %.

Ako je že enkrat izraženo, da imajo vojne žrtve prvenstvo pri maloprodajah, čemu potem, da morajo imeti novootvorjenih najmanj 50 %. To se razume tako, da sicer vse ampak vsaj polovico pa gotovo. Če ne bo zadosti vojnih žrtv tudi za polovico, se bodo pa pač morale podeliti vse drugim. Zato bi ne bilo treba delati zgage.

Glede invalidskih voženj po železnici je treba kritizirati če že ne več vsaj to, da bi

bilo na mestu dovoliti vsaj težkim in pretežkim invalidom neomejeno polovično vožnjo.

Ako so postali za zemljo, po kateri danes hodijo, pohabljeni tako, da težko, ali pa sploh ne morejo hoditi, bi imeli vsaj lahko nekaj v nadomestek in olajšavo njihovu kretnju.

Tudi vdovam in sirotam bi bilo umestno dovoliti vsaj trikratno vožnjo na leto, saj jim kot državnim upokojencem popolnoma pri- stoja.

Invalidnina in dodatki so odmerjeni popolnoma neprimerno.

Krivično je, da gredo po šaržah. Beseda invalidnina pomenja neko dajatev za pohabljenost, za trpljenje. Zato je krivično, da ima najvišja šarža, general, kar 18.000 Din napram ubogemu redovu iste pohabljenosti, ki dobiva samo 4800 Din letno.

Kar spada generalu ali pa drugemu oficirju ali podoficirju po njegovih zaslugah v službi, naj ima posebej, sicer pa tudi ima. Invalidnina je pa odškodnina za telo, zato bi morala iti samo po nesposobnosti ne pa po šaržah.

Redov ravno tako trpi kakor oficir ali podoficir. Lahki invalid pa vendar manj trpi kot težki. Mislimo, da bi se s tako pravično razdelitvijo tudi mnogo pridobilo, da bi bile invalidnine v splošnem mnogo višje, ne pa samo za gotove osebe.

Iz tega ozira je tudi nepravilno, da se invalidnina daje po premoženjskih razme- rah.

Osebe civilnega stanu (interniranci, vojni delavci, ranjeni civilisti) dobivajo invalidnino samo če so siromašni.

Vsi vojni in vojaški invalidi, ako niso siromašni, dobivajo samo polovico invalidnine brez dodatkov.

Občinski uslužbenci dobivajo istotako samo polovico.

Državni uslužbenci, izvzemši srbskih in črnogorskih oficirjev in dobrovoljcev, pa ne dobivajo nič.

Ako pomislimo, da je poleg vsega tega predvideno še, da se z vsakoletnim finančnim zakonom določi, koga se smatra za siromašnega, si že danes lahko predstavljamo, kako se bo polagoma ukinjajalo pokojnine.

Kar pogledjmo nazaj, koliko zla so nam napravili razni zakoni o proračunskih dvajstinah, s katerimi se da neopaženo vzeti vse.

Princip, da raje revežu nekaj več dati, premožnejšemu pa zato manj ali nič, da bo lahko dobil revež več, tukaj ne more veljati.

Ako bi se hotelo reveža res temeljito podpreti, bi morala višina pokojnin izgledati drugače.

Kakor pa smo že enkrat omenili, ne pomeni invalidnina v obsegu, kakršnega ima invalidski zakon, za navadnega vojaka invalida skoro nič, pač pa bi bilo zanj vsled tega gledati na možnost poklica in preskrbe. In ker invalidnina ni sredstvo preskrbe, temveč le delna odškodnina za pohabljenost, je treba gledati na to, da odškodnino dobi vsak enako po procentih hibe, za katero trpi ravno tako premožnejši kakor revež, ali vojak kakor oficir.

Družine padlih, pogrešanih, umrlih borcev ali težkih in pretežkih invalidov dobivajo pokojnino z dodatki pogojno, to je ako so siromašnega stanja.

Ta pogoj glede pokojnine rodbin je tudi krivičen.

Tudi pri njih je smatrati dajatev kot odškodnino, zato gre vsakemu brez ozira na premoženjsko stanje. Privatno premoženje nima nič opraviti z dajatvijo za doprinešeno žrtvovanje.

Ločiti je treba plačilo od miloščine. Dajatev za vojno žrtev pa ne sme biti miloščina ampak plačilo. Dajatve, ki jih nudi naš zakon družinam padlih in deloma tudi invalidom, pa so miloščine, ker se dajejo samo siromašnim.

Drugače pa je glede doklad. Za nje se lahko stavi pogoj siromaštva, ako se hoče, ker so priznane v svrhu poboljšanja gmotnega stanja in se po tem regulirajo.

Zakon na eni strani odpira pot v službo s tem, da hoče prisiliti občine k zaposlenju invalidov, na drugi strani pa jemlje takim polovico invalidnine.

Kdo bo pa pod takimi pogoji hotel vstopiti v občinsko službo?

Občinske službe so pri naš popolnoma privatne, zelo slabe in brez pokojnine. Zato je čudno, kje vidi naš zakon v tem preskrbo in večje udobnosti napram drugim privatnim uslužbencem.

Ravno tako je z državnimi nameščenci. Oni morajo svoje plače popolnoma odslužiti, kakor vsak drug stan. Znano pa je, kako mizerno so plačani v primeri s privatnimi stanovi. Zato pa naš zakon odreka državnim nameščencem invalidom vso invalidnino. Kljub temu pa lahko napravi izjemo pri srbskih in črnogorskih oficirjih. Vzemimo, da bi ta invalidski zakon veljal veliko let, torej tudi za časa kake bodoče vojne. Ali bodo tudi takrat dobivali invalidnino le srbski in črnogorski oficirji invalidi, ki bodo stopili v civilno državno službo?

Gmotno stanje občinskih in državnih uslužbencev z ozirom na invalidnino primerjamo tukaj le vsled tega, da se vidi le še bolj nepravilna razlika in kam stremi določba o invalidninah in pa ker že obstoja sistem miloščin.

V splošnem pa bi moral veljati za vse invalide, siromašne, nesiromašne, privatne, občinske, državne uslužbence, siromašne in nesiromašne vdove, sirote in druge družinske člane, bivše internirance in vse druge civilne žrtve le en princip in to je, da gre vsakemu odškodnina za žrtvovanje.

Drugi princip podpore ali miloščine na račun siromaštva pa tudi ako bi izključil občinske in državne uslužbence ter vse bogatejše in lažje pohabljenе, je pa zadeva zase in se regulira po gmotnem stanju.

Tako bi vsaka vojna žrtev prišla pravično do svoje rente, ki ji pripada, njena višina pa bi bila v splošnem mnogo večja za pretežno večino, ne pa samo za nekake po stanu višje invalide. (Dalje prihodnjič.)

SREČNO NOVO LETO

vsem čitateljem želita uredništvo in upravništvo lista.

Izvršni odbor Udruženja vojnih invalidov v Ljubljani želi vsem članom in članicam
SREČNO IN VESELO NOVO LETO.

Golnik.¹

Slavesin.

Kjer Triglav naš stoji navpik
v nebotične visočine,
ponosno kakor stolp, zvonik
motri pogled v daljine,
tam vojne krute ti trpin
tvoj dom je in zavetje.
Tja tebe kliče dom z dolin
v gorenjsko naše cvetje.

Krasnejšega ni kraja znal
vam najti oče blagi,
najlepše, kar imel, je dal,
da zrak bolnika zdravi.
Golnik naš grad je zbral vladar
v gorenjski domovini,
ker blagor vaš je njemu mar,
nesrečniki, trpini.

Sem stopil na nebeški prag,
ko došel sem v Gorenjsko,
navdahnil me je iste zrak
in ljudstvo to slovensko.
Cvete, duhti gorenjska plan
kot rajska domovina,
okrog Golnika vsa ravan
je dom in krov trpina.

Le kliči glasno, dom Golnik,
čez širno plan slovensko,
da sliši vsak te mučenik
in pride na Gorenjsko.
Le celi rane, ki zadal
jih čas je tekom vojne,
obriši solze dan na dan
trpinov mnogobrojne.

Dom pod Storžičem, naš Golnik,
za hudo dober bodi,
naj tam ozdravi vsak bolnik,
ki k tebi pot ga vodi.
Rodovom poznim spomenik,
plod skrbnega nam dela,
le bodi časten dom Golnik,
saj to želi Slovenija cela.

¹ Pesmico je zložil invalid, ki se zdravi v tem zdravilišču in nas prosi za objavo. Iz nje se vidi razpoloženje našega bolnika v tem divnem kraju.

Prijava vojnih žrtev za prevedbo po novem Invalidskem zakonu.

Vsi vojni invalidi, vdove in sirote se morajo po novem invalidskem zakonu prijaviti v svrhu prevedbe. Rok za prijave traja le tri mesece po sprejemu zakona in mine dne 17. februarja 1926.

Po tem roku vložene prijave se gotovo ne bodo več upoštevale, zato naj vsak pazi, da ga ne zamudi. Prijave sprejemajo pristojna okrajna sodišča (kjer prijavljenec sedaj stalno stanuje). Vsak kdor se prijavi mora prinesiti s seboj:

1. **Potrdilo ministrstva za socialno politiko, da mu je od specialne komisije priznana pokojnina.** Ker specialno sodišče v Beogradu še dosti slučajev ni rešilo in še mnogo invalidov, vdov ali sirot ni dobilo takih potrdil ministrstva za socialno politiko, naj vsi dotični pri prijavi pred sodiščem izjavijo, da še nimajo teh potrdil in da jih predlože kadar jih bodo dobili bodisi tudi že po preteku roka za prijavo to je 17. II. 1926.

2. **Sklep deželnega ali okrožnega sodišča, da mu je priznana ali odmerjena pokojnina in event. drugi pripadki.** Kdor ima tak sklep poleg gori navedenega potrdila ministrstva socialne politike naj ga vseeno predloži.

Kdor pa ima potrdilo ministrstva o reviziji specialne komisije in ne sklepa deželnega ali okrožnega sodišča o pokojnini naj to pri sodišču navede, izkaže pa naj se z invalidskim uverenjem, vdove, sirote ali svojci pa s plačilno polo nekdanje vojaške intendance ali odrezkom nakaznice.

3. **Potrdilo pristojne finančne uprave, to je Računovodstva delegacije ministrstva financ v Ljubljani, da mu pokojnina ni ustavljena.** Kdor se zglaš sam pri računovodstvu v Šentpeterski vojašnici v Ljubljani, mu bodo tako potrdilo takoj izstavili. Sicer je pa Izvršni odbor Udruženja vojnih invalidov izposloval, da bo omejeno računovodstvo uradno razposlalo taka potrdila vsem, ki jim pokojnina ni ustavljena odnosno nekaterim navedla zakaj je prekinjena. Oni, katerim pa je ministristvo ustavilo pokojnino, računovodstvo ne bo izdalo ali po-

slalo takih potrdil. S tem bodo nekako obveščeni, da so predlagani potom specialne komisije za redukcijo.

Kdor bi od onih, ki prejemajo redno pokojnino slučajno ne prejel takega potrdila do 25. januarja 1926, si ga mora poskrbeti pred 10. februarjem 1926 sam, da more prijavo še toliko pravočasno izvršiti, da bo lahko poslal potrdilo okr. sodišču, da se je prijavil računovodstvu v svrhu nadaljnjega neprekinjenega nakazovanja. Računovodstvo mora imeti vsa potrdila sodišč v rokah do 21. februarja 1926.

4. **Potrdilo koliko je plačal davka za časa onesposobljenosti** (pri vdovah in sirotah tudi mož ali oče) in koliko ga plačuje sedaj. To potrdilo si mora poskrbeti pri davčnem uradu vsak sam. Davkarje so jih dolžne po zakonu izstaviti brez takse. Nekateri bodo event. morali iskati taka potrdila pri dveh davčnih uradih in sicer tam, kjer so bivali stalno za časa onesposobljenja in tam kjer prebivajo sedaj.

Aktivni upokojeni oficirji invalidi morajo poleg vsega gori navedenega predložiti še dekret o upokojitvi.

Družinski očetje in matere ter oni, ki vzdržujejo starše ali svojce, naj vprašajo pri prijavi, katere dokumente jim je treba še naknadno predložiti glede priznanja dodatkov.

Potrdila, ki jih izdajajo sodišča pri prijavi, je treba brezpogojno najkasneje do 21. februarja 1926 poslati Računovodstvu delegacije ministrstva financ, odsek za vojaške mirovine v Ljubljani, Šentpeterska vojašnica, najbolje priporočeno ali osebno. Kdor ne predloži potrdila do tega dne, se mu pokojnina prekine.

Sodišča morajo sprejeti sploh vsako prijavo. Ker ne ve nihče, kdo je predlagan za redukcijo posebno državni nameščenci, ki ne prejemajo pokojnin in se jim ni mogla ustaviti, naj se vsak prijavi sodišču.

Reduciranci bodo po novem zakonu šele dobili obvestila ali je redukcija potrjena ali ne. Vsak reduciranec bo imel pravico 6 mesecev za obnovo postopanja.

Izvršni odbor v Ljubljani.

Božičnica v Ljubljani.

Letošnja božičnica, ki jo je priredila ljubljanska podružnica za svoje najrevnejše člane je izpadla še veliko lepše kot lani. Vršila se je v veliki dvorani Mestnega doma.

Odbor podružnice je pokazal svojo neutrudljivo agilnost tako, da more beležiti lepo napredovanje v korist svojih članov. To je pokazalo najlepše število obdarovancev, katerih je bilo letos 251, napram lanskemu letu komaj polovico toliko.

Pa tudi slavnost je bila veličastna in svečana.

Ob 9. uri se je napolnila prostorna dvorana s člani obdarovanci in drugimi prijatelji in dobrotniki. Spredaj je stalo lepo okrašeno božično drevo, poleg njega pa sortirani in pripravljeni darovi.

Slavnost je otvorilo pevsko društvo Krakovo-Trnovo, ki je s svojimi priznanimi glasovi zapelo božično pesem »Sveta noč izlivaj ti«.

Nato je predsednik podružnice tov. Bajželj v pomembnem govoru povzdignil srca navzočih k prazničnem momentu. Še prej pa je pozdravil odlične zastopnike in sicer g. dr. Goršiča kot odposlanca g. velikega župana, g. majorja Colariča, kot odposlanca Zveze bivših slovenskih vojakov in tov. Štefeta kot zastopnika Izvršnega odbora.

Zahvalil se je tudi vsem darovalcem in onim, ki so pripomogli do božičnice. Sledilo je obdarovanje. Vsak obdarovanec je imel pripravljen svoj zavitek katerega je na odziv sprejel. Med tem je pevsko društvo zapelo še »Oj Doberdob«.

Krasno uspela božičnica je trajala 2 uri. Obdarovanci so prejeli razno blago za obleke, perilo in čevlje. Skupna vrednost vseh daril znaša 21.000 Din, za kar gre vsa čast požrtvovalnemu odboru in dramatičnemu odseku, ki je s svojim neutrudljivim prirejanjem iger v ta namen precej pripomogel.

Natečaj za šolanje strežnic.

Društvo Rdečega križa kraljevine SHS v Beogradu razpisuje na priporočilo Narodnega ženskega saveza z dne 15. 12. 1925 št. 1120 natečaj za šolanje strežnic in bolničark.

Uprava šole za strežnice in bolničarke v Valjevu sprejme 1. marca 1926 v učenje 15 učenk pod sledečimi pogoji:

1. Učenke morajo imeti 18—30 let starosti, dovršiti morajo najmanj dva razreda gimnazije ali druge temu odgovarjajoče šole, biti morajo zdrave, naše državljanke in neomadeževane. Vse to morajo dokazati s spričevali.

2. Šola traja 2 leti. Po izvršenem šolanju in uspešno položenem izpitu dobe učenke diplome, ki jim dajejo pravico do službe v državnih ali samoupravnih sanitetnih zavodih ali do privatne službe kot kvalificirane bolničarke.

V državni službi se uvrste kot uradnice tretje kategorije in imajo pravico na plačo najmanj 800 Din mesečno poleg tega pa v bolnici brezplačno stanovanje in hrano.

3. Učenke bivajo v internatu, kjer dobe brezplačno stanovanje, hrano in od 100—150 Din mesečne podpore.

4. Vsaka učenka se mora zavezati, da bo v šoli izpolnjevala vse predpise, pravila in

šolske naredbe in da bo po izvršeni šoli služila najmanj 2 leti tam, kjer odredi Društvo Rdečega križa in da se bo vedno odzvala zahtevi Društva Rdečega križa v vojni ali mirni dobi kjer bo potreba ko bo plačana služabnica društva.

5. Vsaka učenka, ki bo sprejeta, mora podati izjavo, katero ji pošlje šola.

6. Prošnje z vsemi dokumenti (šolsko spričevalo, zdravniško spričevalo, potrdilo o državljanstvu, npravstveno spričevalo in krstni list) mora vsaka kandidatinja poslati neposredno na naslov: Uprava Škole za Nudilje i Čuvarice Zdravlja u Valjevu najkasneje do 20. januarja 1926.

7. Učenke, ki po svoji krivdi zapuste šolo ali ne polože izpita morajo dati od staršev ali roditeljev potrjeno obvezo, da bodo dvakrat toliko časa kakor so bile v šoli služile pri kakem zavodu, kjer odredi Društvo Rdečega križa kot navadne bolničarke ali dnevničarke.

8. Sprejete učenke bodo prvih 30 dni začasne in se bodo morale podvreči komisijskemu pregledu v šoli, ko pa jih komisija pregleda, bodo stalne ako jih potrdi, druge pa se odpuste domov.

9. Obleko in perilo mora prinesiti vsaka učenka s seboj, le nekatere stvari bo dobila v šoli.

* * *

Opozarjamo na ta razpis posebno vojne sirote, ki se lahko sklicujejo na novi invalidski zakon, po katerem imajo prednostno pravico do sprejema v državne učne zavode.

Naše gibanje.

OBČNI ZBORI SE VRŠE:

Dne 10. januarja 1926:

na Jesenicah ob 9. uri dopoldne v gostilni pri Ravhekarju,

v Selcah nad Škofjo loko ob 11. uri dopoldne v Krekovem domu,

v Škofji loki ob 9. uri dopoldne v občinski dvorani,

v Mariboru ob 9. uri dopoldne v Gambri-novi dvorani.

Dne 31. januarja ob 10. uri v Novem mestu v prostorih bivše Narodne čitalnice.

Zahvala. Podpisani se lepo zahvaljujem izvršnemu odboru v Ljubljani za enkratno podporo v znesku 300 Din. Ivan Jamnik, Breznik 2, p. Skočjan pri Mokronogu.

Umrli je član udruženja podružnice v Mokronogu tov. Florjan Jerman iz Skurševc št. 24, občina Mokronog. V vojni si je nakopal revmatizem, ki ga je strašno mučil, poleg tega pa še tuberkulozo. Do zadnjega je želel priti v zdravilišče, a ni mu bilo dovoljeno. Zadrževala ga je nadpregledna komisija, ki ga ni hotela poklicati k nadpregledu. Zapušča 5 nepre-skrbljenih otročičev in ženo.

Bodi ti lahka zemljica, za tebe tovariš je rešeno invalidsko vprašanje.

Maribor. Božičnico za svoje najrevnejše člane, je priredila v ponedeljek dne 21. XII. t. l. v Gambri-novi dvorani mariborska podružnica. Popoldne ob treh so se zbrali povabljeni okrog 120 invalidov, vdov in sirot, skoro celokupen podružnični odbor in nekateri prijatelji udruženja. Po primernem božičnem nagovoru tov. predsednika A. Krepeka, so se razdelila bogata božična darila, pripravljena okrog božičnega drevesca med vojne žrtve, ki so jih z veseljem sprejemale. Zbrane vojne žrtve je nagovoril tudi knezoškof dr. A. Karlin, ki je posetil božičnico, kar je na vse navzoče napravilo najboljši utis. Odboru in vsem, ki so kaj pripomogli k božičnim darilom, se je zahvalil vojni invalid tov. I. Horvat. Končno so bili vsi navzoči pogoščeni, nakar so se veselih obrazov vračali. K prireditvi je poslal svojega zastopnika tudi g. mestni župan v osebi g. občinskega svetnika J. Stabeja.

V Studencih pri Mariboru je umrla pretečeni mesec članica mariborske podružnice vojna vdova Neža Mramor, stara 55 let.

Za novo leto. Vojni invalidi in vdove šentvidske fare pri Ptuj voščijo vsem tovarišem in tovarišicam veselo novo leto 1926. Želijo, da bi mogla vladati med vsemi večja zadovoljnost kot v preteklih letih. Kljub raznim udarcem, smo tovariško složni. — Franc Štruel, Jožef Žumer, Jožef Arnuš, J. Sel, Murko, Zemljak, Golob in vdovi Antonija Merc ter Elizabeta Repec.

Podružnica Zagorje ob Savi namerava za novoletno darilo razdeliti ubogim članom in članicam nekaj od zbirke cvetličnega dne. Člani in članice se pozivajo, da se zglase s prošnjami pri tajniku podružnice, in sicer samo najubožnejši. Darila se bodo delila dan pred občnim zborom, in sicer sredi januarja. Odbor.

Zahvala za božičnico. Podružnica udruženja vojnih invalidov v Ljubljani se najlepše zahvaljuje vsem, ki so na katerikoli način pripomogli k božičnici in posetili prireditve. Posebna zahvala bodi izrečena onim tvrdkam, ki so darovale razno blago v prid bednih vojnih žrtev z izrecno željo, da bi ostale tudi v bodoče tako dobrohotno naklonjene. — Pa tudi pevskemu društvu Krakovo-Trnovo v Ljubljani gre izrecna zahvala za radevoljni brezplačni polnoštevilni odziv in prekrasno petje. Vsi naj bodo uverjeni, da so storili koristno požrtvovalno delo v prid bednih vojnih žrtev.

Mežiška dolina. Ker je prišla ta dolina pozneje pod našo državo, tako da je tam še mnogo vojnih žrtev, katerim je oblast odklonila prijave kot prepozne, jih opozarjamo sedaj, da vložijo prijave takoj po novem invalidskemu zakonu člen 106. Predložijo naj pri-

javam vse dokumente izza časa vojne in naj se ravna po eventualno tudi po členu 62. invalidskega zakona. Pristojnim podružnicam hoče dati izvršni odbor navodila, zato naj se vsak, komur ni kaj jasnega, obrne do svoje podružnice.

Ne oddajajte dokumentov. Ker so potrebni vsi dokumenti za prijave sodišču, opozarjamo člane in članice, da jih ne prilagajo v izvirniku k prošnjam na razne oblasti. Vsak mora imeti svoje dokumente v rokah in jih ne odda drugemu kakor sodišču proti potrdilu o prijavi, katerega mora vsak dobiti.

Jeseniške novice. Podružnični odbor je v svoji zadnji seji sklenil, da naj se občni zbor vrši prvo nedeljo v novem letu, t. j. 3. januarja. Ker pa nas je prehitel I. O. s tem, da sklicuje za isti dan anketo v Ljubljano, smo primorani občni zbor preložiti za teden dni, tako da se isti vrši drugo nedeljo 10. januarja. Dnevni red bo običajen. Samo to bi bilo želeli, da bi udeležba ne bila običajna, pač pa obilna. Prosili smo že I. O., da nam pošlje delegata, dobrega govornika, kateri nam bo predvsem razložil invalidski zakon v kolikor je nerazumljiv vsled birokratične sestave. Pomenimo se tudi ob tej priliki, kje naj iščemo za prihodnje leto dohodkov. Sedanji način, s pismenimi prošnjami, ni dober. Že lani smo jih morali mnogo preslišati, letos pa bo še slabše v tem oziru, ker nas bodo odvrčali, češ, saj imate invalidski zakon. Vsa čast in hvala gre posameznikom, Kranjski industrijski družbi ter občinskemu odboru v Koroški Beli, ker so se odzvali na našo prošnjo s tem, da so votirali precejšnje zneske naši stvari. Mnogo je pa takih, na katerih srca trkamo zaman in takih, ki so l. 1914. najbolj slovesno zatrjevali, kako bodo skrbeli za nas in naše družine za slučaj, da poginemo ali pa se vrnemo pohabljeni. Več o tem v eni prihodnjih števil. — Našemu tovarišu Ignacij Šmidu je pretečeni teden umrla žena Franciška, zapustivši mu štiri male otročice. Pokopali so jo v najhujšem mrazu, tako da so bili nosači ves čas v nevarnosti, da jim izpodrsne. Naše iskreno sožalje celi družini.

Kamnik. Tukajšnja podružnica je priredila na Štefanovo božičnico vsem revnim tovarišem in vojnim vdovam. Ob dveh popoldne so se zbrali člani v kavarni g. Koželja, ki je bila ta dan lepo okrašena. Tov. predsednik, g. šolski upravitelj Belin, se je v nagovoru zahvalil vsem dobrotnikom za lepe prispevke darovane namenu dneva. Dobrotniki so kljub gospodarskim težkočam segli globoko v žep. Ape-liral je na članstvo zmisel organizacije, predvsem medsebojno ljubezen in zaupanje, kakor tudi dolžno hvaležnost vsem onim, ki so radevolje priskočili na pomoč. Z veseljem smo počastili z živijo klici Nj. Vel. kralja, ki se je zavzel, da je invalidski zakon vendar enkrat uzakonjen. Zaupno zrimo v našo organizacijo, da ta vse nedostatke še v zakonu odpravi ali jih vsaj omili. Na koncu govora se je spomnil na naše junake, ki spijo večno spanje na vseh štirih delih sveta. Ko so umirali v naših rokah in prosili, naj ne zabimo na njihove svojce, smo jim tudi obljubili, da hočemo biti izvrševalci njihove oporoke. Zato, vojne vdove in zapuščene sirote, še tesneje se oklenite Udruženja Vojnih Invalidov.

Bil je to lep popoldan, ki ostane gotovo obdarovancem v lepem in globokem spominu. Veselih obrazov so nosili moko in oblačila domov, ker sprevideli so, da mesto Kamnik sočustvuje z njimi. Čast in zahvala Kamniku.

Božičnici sta prisostovala sreski poglavar g. dr. Ogrin in mestni župan g. dr. R. Karba. G. sreski poglavar je znan kot sočutja poln človek, ki rad pomaga povsod z dejanjem in besedo. Da so mestnemu županu g. dr. R. Karba reveži na srcu, je znano. Invalid, ki bo nosil toplo srajco, vojna vdova pa toplo obleko, se imata zahvaliti njegovi znani prevdarjenosti in dobrosrčnosti.

Skromno zahvalo naj sprejme tudi g. Koželj, ki je radevolje dal kavarno na razpolago in oskrbel obdarovance z čajem in pecivom, ne iskajoč pri tem dobička.

Odbor U. V. I. podružnice Kamnik.

Igro v prid revnim članom priredi podružnica v Kamniku, na novega leta dan popoldne ob 4. uri v Kamniškem domu. Igra dramatični odsek udruženja iz Ljubljane tridejanko »Stari grehi«, ki nudi obilo zabave in smeha. Tovariši in tovarišice agitirajte za dober obisk.

Uradni del.

Razpisana mesta za uradnike III. kategorije so pri okrajnem sodišču v Mokronogu, za katero je vlagati prošnje do 5. januarja 1926 na predsedstvo okrožnega sodišča v Novem

mestu in pri okrožnem sodišču v Mariboru, za katero je vlagati prošnje do 16. januarja 1926 na predsedstvo istega sodišča in pri okrajnem sodišču v Kozjem, za katero je vlagati do 15. januarja 1926 na predsedstvo okrožnega sodišča v Celju.

Za potovanje težkih invalidov. Ministrstvo saobračaja je z odlokom z dne 7. XII. 1925 M S br. 32.101 odobrilo za poedine slučaje, da smejo težki invalidi, ako predložijo zdravniško spričevalo, da se ne morejo voziti v III. razredu, uporabljati z event. spremljevalci II. železniški razred.

Za to beneficijo se je treba obrniti v vsakem slučaju na ministrstvo saobračaja.

Politične beležke.

Diplomatski poseti v Beogradu. Povodom poseta turškega zunanjega ministra Rudži beja v Beogradu so se razširile vesti, da je turški diplomat po predhodnem sporazumu s Čičerinom nagovarjal našo diplomacijo k priznanju sovjetske Rusije. Po odhodu turškega diplomata so obiskali našega zunanjega ministra angleški, nemški in češki poslanik. Naše zunanje ministrstvo izjavlja, da turški poset ni imel kake misije glede Rusije.

Grška pritožba radi Radičevega govora. Na Štefanovo, ko je v Zagrebu proslavljaval svoj god, je govoril Radič tudi o izhodu naše države na Egejsko morje. To so takoj zgrabili grški listi in grški zunanji minister je izrazil napram našemu poslaniku v Atenah svoje začudenje, da daje aktivni minister sosednje države izjave, ki razburjajo grško javnost in politične kroge.

Sprememba v vladi. Pašić je ravno na Božič izvršil spremembo. Iz vlade je izločil prosvetnega ministra Radojevića in sicer na način, ki je bolj redek v ministrskih vprašanjih. Radojević namreč ni dal ostavke, nego je bil kratkomalo odstavljen.

Mussolini in papež sta sklenila javno zvezo. Da je Vatikan naklonjen fašistom, sicer ni bila nobena tajnost, ali sedaj se je javno postavil na stran fašistov. V Istri in na Primorskem pa se preganja slovenski jezik in narodna duhovščina. Tu ni nikogar v Vatikanu, ki bi gromko povzdignil glas zoper to nesramnost fašizma.

Raznoterosti.

Katastrofalna poplava na Madžarskem in v Rumuniji. V madžarski županiji Peges divja strahovita povodenj. Okrog 80.000 orolov zemlje je pod vodo. Poplava je napravila za 100 milijard madžarskih kron škode. Katastrofalna poplava je zadela tudi rumunski del Erdeljske. Mesto Torda se nahaja celo pod vodo. Ljudje čakajo na strehah in nasipih na pomoč. Utonilo je okrog 50 oseb.

Žrtve moderne reformacije. V Carigradu je te dni zastupil eden najbogatejših turških aristokratov, Ahram Bey sebe in svoj celoten harem, ki je štel 36 žen. Ahram Bey je moral vsled novega zakona, ki v Turčiji prepoveduje mnogoženstvo, razpustiti svoj harem, v katerem je imel najizbranejšo lepoto. Na vse načine je skušal vključiti zakon svoj harem obdržati, toda današnji turški uradi ne poznajo več stare korupcije ter so ostali tudi napram bogatemu aristokratu neizprosni. Ahram Bey-a je to tako potrla, da je sklenil sebe in svoje žene zastupati. Priredil je orientalsko gostijo, na koncu katere je zastupil sebe in žene z najhujšim orientalskim trupom. Zjutraj so našli v haremu 37 trupel — žrtve turške reformacije.

Prava slika Mussolinija. Pisateljica in socialistična organizatorica Angelika Balabanov, ki živi sedaj v Švici, je podala naslednjo sliko italijanskega fašistovskega diktatorja Mussolinija. Angelika Balabanov je začela pred dobrimi 20 leti organizirati italijanske potujoče (sezonske) delavce in je leta 1906 v Lozani med italijanskimi zidarji spoznala Mussolinija, starega tedaj kakih 23 let. Mussolini bi bil lahko doma nastopil službo ljudskošolskega učitelja, a je dezertiral v tujino, da mu ni bilo treba nastopiti vojaške službe. Pisateljica pravi, da je že tedaj napravil na njo vtis silno zdražljivega, nestalnega in tudi boječega človeka. Zidarji, njegovi rojaki, so skrbeli zanj po očetovsko, on pa jim je bil v veliko nadlego, ker se ni znal oprijeti nobenega dela in ker ni nikjer našel miru. V vsakem oziru je bil skrajno zanemarjen. Pisateljice, ki je uživala že tedaj velik sloves v delavskem gibanju, se je krčevito oklenil in ona je skušala zavzeti in usposobiti ga za smotreno delo v delavskem pokretu. Spravila ga je k socialističnemu tedniku, ki je v Lozani izhajal za laške delavce. Na tem polju se Mussolini ni obnesel. Pisal je si-

cer strastne, agitatorične stvari, a brez vsakega pravega jedra. Ko so bili štiri leta pozneje italijanski vojni begunci amnestirani, se je vrnil Mussolini domov in pisateljica mu je mnogo pomagala, da so ga sprejeli najprej k nekemu tedenskemu, pozneje pa k dnevnuemu socialističnemu listu »Avanti«. Kadarkoli je Balabanovo agitatorično delo zaneslo v Italijo, vsakokrat se je je Mussolini držal kakor klop. Ko je na nekem shodu prišlo do spopada med socialističnimi delavci in nasprotniki iz raznih drugih strank, je bil Mussolini ves iz sebe od nervoznosti in bojazljivosti. Če je imel pri listu kako bolj kočljivo zadevo, je vedno Balabanovo prosil za nasvet in še ljubše mu je bilo, če jo je pripravil tako daleč, da je ona sama prevzela odgovornost za važnejše stvari. Dobil sem utis, pravi pisateljica, da je bil tako strahovito bojazljiv, da svoje bojazljivosti in neodločnosti ni upal pokazati kakemu moškemu, ampak samo meni kot ženski. Pri sporih med radikalno in med zmerno socialistično strujo je stal v prvi vrsti radikalne struje, na ožjih sestankih je silno hujskal proti desničarjem, a je pri tem skrbel, da so pri sporu drugi stali v ospredju, sam pa pri vseh važnih stvareh lepo skrit v ozadju. Koncem leta 1914 si je tajno oskrbel zveze z nacionalističnimi krogi in po nekem posredovalcu je spravil v nacionalistična glasila članke, da je tudi socialistična večina za udeležbo Italije v vojni. Ko ga je strankin odbor klical na odgovornost, je potuhnjeno molčal, videlo se je pa takoj, da ima z nacionalisti in z vojnimi hujskači že trdno sklenjeno tajno pogodbo.

V katerem jeziku je govorila kača v raju. To čudno vprašanje se bo baje obravnavalo na nizozemskem cerkvenem zboru. S tem vprašanjem se sedaj bolj s šaljive strani peča dnevno časopisje. Gre za neke vrste »kačji proces«, ki ima veliko sličnost z ameriškimi »opičjim procesom«, o katerem smo nedavno pisali. Neki nizozemski duhovnik se ima namreč zagovarjati pred cerkvenim oblastvom zaradi neke pridige, pri kateri je izrazil dvom o tem, da je znala kača v raju govoriti. To se mu je v cerkvenih krogih zelo zamerilo in ga sedaj hočejo odstaviti. Nizozemski časopisi zelo napeto pričakujejo, kakšen jezik bo nizozemski cerkveni zbor prisodil zapeljivi kači, hebrejskega ali sirskega. Časopisje se norčuje, da bo nizozemska duhovščina prisodila kači mogoče celo nizozemščino za materin jezik.

Otok se pogreznil. Jap je majhen, zelo rodovitni otok v Južnem morju, ki je pred vojno pripadal Nemčiji, po vojni pa ga je dobila Japonska. Otok je štel kakih 8000 prebivalcev. Nekaj dni pred božičem je hipoma na otoku zavlada črna tema, obenem pa so zatulili strašni viharji in od vseh strani so se začeli valiti iz morja ogromni valovi. V pol ure so valovi odnesli z otoka vsa živa bitja in vse rastlinstvo. Niti eno živo bitje se ni rešilo.

Nove pege na solncu. Zvezdoslovci so opazili nedavno na solncu nove pege. Na fotografskih posnetkih se vidijo te pege tudi s prostim očesom. Zvezdoslovci sklepajo iz tega, da so nove pege zelo velike. Izračunali so, da je največja skupina solčnih peg dolga 200 milijonov kilometrov in da bi lahko pokrila prostranstvo, ki je dvajsetkrat večje kot naša zemlja. Te pege se pokažejo vsakih 11 let enkrat. Zadnjič so se pojavile v večjem obsegu leta 1917. Leta 1930. bodo baje največje. Zanimivo je, da so med zvezdoslovci tudi taki, ki trdijo, da je med solčnimi pegami in velikimi dogodki v zgodovini človeštva vedno neka zveza. Neki francoski zvezdoslovec trdi, da je bila svetovna vojna posledica solčnih peg.

Iz upravnistva. Oni naročniki, katerim smo v zadnjih številkah priložili položnice, se jako malo odzivljejo. Prosimo jih, da poravnajo takoj naročnino za naprej in nazaj. Nihče ne sme ostati brez lastnega glasila, ki je njegov vodnik in najboljši informator v invalidskih zadevah. List bo vedno popolnejši in zanimivejši.

~~~~~  
Opozarjamo, da velja po sklepu uprave in Izvršnega odbora počenši od 1. januarja 1926 vsaka številka našega lista 1 Din. Kdor pridobi najmanj 5 novih naročnikov, dobiva list celo leto zastonj. Nakazujte naročnino! Nabirajte nove naročnike!  
~~~~~

Odgovorni urednik: **Miha Serneč.**

Tiska Učiteljska tiskarna v Ljubljani.

Zanjo odgovarja: **France Štrukelj.**